

31 Οκτωβρίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ Σ. ΣΧΙΖΑΣ,

Αιτητής,

v.

1. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ,
2. ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ,
3. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 338/90).

Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Κύριο στοιχείο της είναι η άμεση παραγωγή έννομου αποτελέσματος που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα, του διοικουμένου — Πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα στερείται εκτελεσιτότητας και δεν υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου — Η επιστολή του Δήμου Λεμεσού προς τον αιτητή, αναφορικά με την κατασκευή πεζοδρομίων μπροστά από τα οικοπέδά του, ήταν καθαρά πληροφοριακού χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως ακυρώσεως δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος. 5 10

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Αντικείμενο — Περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών αποφάσεων ή πράξεων ή παραλείψεων οργάνου, αρχής ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία και που παράγουν έννομα αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ αναφορικά με τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των διοικουμένων. 15

Τα γεγονότα και οι νομικές αρχές που εφάρμοσε το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή αναφέρονται περιληπτικά στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις. 20

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

5 Παντελίδου και Άλλοι ν. Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3397,

Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961.

Προσφυγή.

10 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε ένσταση του αιτητή αναφορικά με απόφαση για κατασκευή πεζοδρομίων επί της οδού Λεωφόρου Μακαρίου Γ' στη Λεμεσό, στην οποία ήταν ιδιοκτήτης ακίνητης περιουσίας.

15

N. Πιριλίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Ποταμίτης, για τους Καθ' ων η αίτηση.

20

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή ζητά την πιο κάτω θεραπεία:

25

"Δήλωσιν και/ή απόφασιν του Δικαστηρίου ότι η πράξις και/ή η απόφασις και/ή η γνωστοποιήσις των καθ' ων η αίτησις ήτις εκοινοποιήθη προς τον Αιτητήν δι' επιστολής των υπό ημ. 15.2.1990 και ελήφθη παρά του Αιτητού την 19.2.1990 είναι εξ υπαρχής άκυρος και άνευ οιουδήποτε αποτελέσματος."

30

Ο αιτητής είναι ιδιοκτήτης ακίνητης περιουσίας στη Λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στη Λεμεσό.

35

Ο Δήμος Λεμεσού - καθ' ου η αίτηση 2 - είναι η αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με το Άρθρο 3 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ. 96, Νόμοι Αρ. 14/59, 67/63, 6/64, 65/64, 12/69, 38/69, 13/74, 28/74, 24/78, 25/79, 80/82, 15/83, 9/86, 115/86, 199/86, 53/87, 87/87), (ο "Νόμος"). Με βάση το εδάφιο (2) του Άρθρου 17, έκρινε ότι ορισμένοι δρόμοι έπρεπε να κατασκευαστούν κατάλληλα. Πήρε ομόφωνη απόφαση γι' αυτό το σκοπό. Ετοιμάστηκαν σχέδια και τεχνικοί όροι.

40

Ο Δήμος, με Γνωστοποίησή του Αρ. 3346, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 20 Δε-

κεμβρίου, 1985, Αρ. 2099, κοινοποίησε ότι:-

- (α) Για τον πιο πάνω σκοπό είχε ληφθεί ομόφωνη απόφαση.
- (β) Ετοιμάστηκαν και κατατέθηκαν στα γραφεία του σχέδια και τεχνικοί όροι και 5
- (γ) Τα σχέδια και οι τεχνικοί όροι ήταν διαθέσιμα για επιθεώρηση από το κοινό όλες τις ώρες εργασίας, για περίοδο δύο μηνών από τη δημοσίευση της Γνωστοποίησης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. 10
- Σε Πίνακα στη Γνωστοποίηση περιέχονται όλες οι λεπτομέρειες που προβλέπονται στο Νόμο. 15
- Η εργασία που εγκρίθηκε και επρόκειτο να γίνει για τη Λεωφόρο Μακαρίου Γ', ήταν η κατασκευή πεζοδρομίων, λεπτομέρειες της οποίας περιγράφονται στη Γνωστοποίηση.
- Στις 17 Φεβρουαρίου, 1986, ο αιτητής, ιδιοκτήτης επηρεαζόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας, υπόβαλε έγκαιρα ένσταση στην αρμόδια Αρχή. 20
- Η αρμόδια Αρχή, μετά την εκπνοή της περιόδου που ορίζεται στο Νόμο για υποβολή ενστάσεων, έστειλε, μέσω του Επάρχου Λεμεσού, στο Υπουργικό Συμβούλιο αντίγραφο της απόφασης που δημοσιεύτηκε στη Γνωστοποίηση, με αντίγραφα των σχεδίων, προδιαγραφών και προσμετρήσεων, και τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν. 25
- Το Υπουργικό Συμβούλιο απόρριψε τις ενστάσεις και ενέκρινε τα σχέδια, προδιαγραφές, και προσμετρήσεις που αφορούν τα πεζοδρόμια της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' απόλυτα (χωρίς όρους). 30
- Με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, τα σχέδια και οι τεχνικοί όροι, αναφορικά με το δρόμο που καθορίζεται, δεσμεύουν την αρμόδια Αρχή, καθώς και όλους τους ιδιοκτήτες που επηρεάζονται. 35
- Η απόφαση και έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου, 1987, Παράρτημα Τρίτο, Μέρος II, Τόμος II, Αριθμός Γνωστοποίησης 1828, σελ. 1576. 40

Στις 9 Οκτωβρίου, 1989, ο αιτητής έστειλε στο Δήμο Λεμεσού την πιο κάτω επιστολή:-

5 "Αναφερόμενος εις την επιστολήν μου προς υμάς ημερομηνίας 10.02.1986 εις την οποίαν είχα φέρει ένστασιν διά την κατασκευήν πεζοδρομίων έμπροσθεν των οικοπέδων μου, επί της Λεωφόρου Μακαρίου, εις Λεμεσόν, διά, μεταξύ άλλων, τους λόγους τους εκτεθέντας εις την ανωτέρω επιστολήν μου, παρατηρώ ότι ουδεμίαν απάντησιν έλαβον παρ' υμίν επί του θέματος.

10 Εν τω μεταξύ επροχωρήσατε με την κατασκευήν αυτών και έχετε σχεδόν ολοκληρώσει την εργασίαν.

15 Παρακαλώ όθεν υμάς όπως επιβεβαιώσητε εις εμέ, και εγγράφως, την απαλλαγήν μου εξ οιασδήποτε υποχρεώσεως κατ' ακολουθίαν εκτελέσεως των ως άνω εργασιών."

20 Ο Δήμος Λεμεσού απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου, 1990, η οποία έχει:-

25 "Σχετικά με την επιστολή σας, ημερ. 9.10.89, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η κατασκευή των πεζοδρομίων της Λεωφόρου Μακαρίου Γ', μπροστά από το οικόπεδό σας, έγινε σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 17 του Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ. 96) και ακολουθήθηκαν όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες.

30 Παρακαλώ σημειώστε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει απορρίψει όλες τις ενστάσεις σχετικά με την κατασκευή των πεζοδρομίων της Λεωφόρου Μακαρίου Γ' (Επίσημη Εφημερίδα, ημερ. 12.6.1987).

35 Ενόψει των πιο πάνω, ο Δήμος αδυνατεί να σας απαλλάξει από τις υποχρεώσεις σας που απορρέουν από τον πιο πάνω Νόμο."

40 Ο δικηγόρος του Δήμου υπόβαλε ότι η προσφυγή είναι αβάσιμη, γιατί ο Δήμος δεν άσκησε εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία, και η επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου, 1990, δεν περιέχει εκτελεστική διοικητική απόφαση ή πράξη, αλλά είναι μόνο πληροφοριακή.

Το Άρθρο 146 του Συντάγματος δίδει στους πολίτες το δικαίωμα προσφυγής εναντίον αποφάσεων, πράξεων, ή παραλείψεων σε θέματα δημοσίου δικαίου.

Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών αποφάσεων, ή πράξεων. Τα χαρακτηριστικά της εκτελεστής διοικητικής πράξης είναι:-

- 5
- (α) Να είναι προϊόν άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή, ή πρόσωπο.
- (β) Το όργανο, αρχή, ή πρόσωπο να ενεργούν στη σφαίρα του δημοσίου και όχι του ιδιωτικού δικαίου. 10
- (γ) Παραγωγή νομικών αποτελεσμάτων με άμεση νομική ισχύ.
- (Βλ. *Κλεοπάτρα Παντελίδου και Άλλοι ν. Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3397). 15

Στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Παντελή Χατζηπαντελή* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961, ειπώθημε στις σελ. 966-967:

20

"Το Άρθρο 146 του Συντάγματος οριοθετεί την αποκλειστική αυτή δικαιοδοσία. Αυτή περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών διοικητικών πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων. Η πράξη, ή απόφαση πρέπει να είναι αποτέλεσμα άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας από όργανο, αρχή, ή πρόσωπο, να παράγει νομικά αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ και να επηρεάζει δικαίωμα ή συμφέρον, προστατευόμενο από Νόμο, συγκεκριμένου προσώπου κατά το χρόνο της έκδοσης της πράξης ή λήψης της απόφασης. (*George S. Papaphilippou and The Republic (Council of Ministers)* 1 R.S.C.C. 62, *Stelios Laoudhia and The Republic (Minister of Interior)* 2 R.S.C.C. 119, *Eleni Vrahimi and Another and The Republic (Attorney-General)* 4 R.S.C.C. 121, 123.) 25 30

35

Διοικητική πράξη ή απόφαση υπόκειται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου κάτω από το Άρθρο 146, μόνο εάν είναι εκτελεστή. Πρέπει να είναι πράξη με την οποία η βούληση του διοικητικού οργάνου γίνεται γνωστή για ένα θέμα, πράξη που σκοπό έχει την παραγωγή εννόμου αποτελέσματος έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεσή της. Το κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος, που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού 40

χαρακτήρα του διοικουμένου. (*Nicos Kolokassides and The Republic of Cyprus through the Minister of Finance* (1965) 3 C.L.R. 542, στη σελ. 551.)"

5 Ο Δήμος είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου, που ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση Νόμο. Ενεργεί και στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου και στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου.

10 Στην παρούσα υπόθεση ο Δήμος δεν άσκησε διοικητική ή εκτελεστική εξουσία. Η επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου, 1990, δε ρυθμίζει νομικές σχέσεις του αιτητή. Δεν δημιουργεί, τροποποιεί, ή καταλύει δικαιώματα ή υποχρεώσεις του αιτητή. Δεν έχουν παραχθεί από αυτή έννομα αποτελέσματα με άμεση νομική ισχύ. Είναι καθαρά πληροφοριακού χαρακτήρα. Στερείται εκτελεστότητας και
15 δεν υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

Η προσφυγή, ως εκ τούτου, είναι αβάσιμη και απορρίπτεται.

20 Ο αιτητής να πληρώσει τα έξοδα των καθ' ων η αίτηση, τα οποία να υπολογισθούν από τον Πρωτοκολλητή.

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.